

LEDARE

Klok framförhållning kräver upplyst samarbete

Under vår självständighet har den förväntade livstiden nästan fördubblats. Det har skett främst på grund av den minskade barndödligheten, men också på grund av det lyckade förebyggandet av trafik- och missbrukardöd. En viss roll spelade också folkhälsoarbetet, som främjade våra levnadsvanor och lyfte upp en av Europas sjukaste nationer till skaran av välmående och friska nationer.

Vi lever numera så länge att vår njurfunktion oförmärkt hinner avta. Då kan vi stå inför överraskande problem i läkemedelsbehandlingen, ifall läkemedelskoncentrationerna i blodomloppet hos en åldrande läkemedelsanvändare oavsiktligt ökar. En klok framförhållning är en hörnsten i en lyckad läkemedelsbehandling. I det här temanumret uppmanar överläkaren Mika Kastarinen vid Fimea läkarna att regelbundet följa njurfunktionen hos åldrande patienter, i synnerhet när de använder läkemedel vilkas effekt och säkerhet är beroende av njurarnas funktionsnivå.

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea underhåller databasen Medicin75+, vars syfte är att stöda det kliniska beslutsfattandet kring läkemedelsbehandlingen av personer över 75 år och förbättra medicineringssäkerheten. Det går enkelt och snabbt att kontrollera i databasen om en försvagad njurfunktion eller andra fenomen i samband med åldrandet kräver ändrad dosering av ett läkemedel eller om läkemedlet överhuvudtaget lämpar sig för äldre personer. Databasen på Fimeas webbplats innehåller en klassificering av och rekommendation för användning av närmare 500 läkemedel eller kombinationer av dem hos äldre.

Helheten i en läkemedelsbehandling som beaktar patientens individuella egenskaper ska stödjas i alla faser av processen och av patientens vårdkedja.

Apotekens kontaktyta med äldre läkemedelsanvändare är omfattande, för varje år behandlar apoteken tiotals miljoner läkemedelsförskrivningar för äldre.

Genomförandeprogrammet för rationell läkemedelsbehandling som beretts under ledning av social- och hälsovårdsministeriet samlade såväl läkare och farmaceutpersonal som läkemedelsanvändare till ett gemensamt utvecklingstako. Resultatet av samtalet var en delad syn på hur man bättre tillsammans kan behärska helheten i patientens läkemedelsbehandling i fortsättningen. En ändamålsenlig och mångprofessionell verksamhet som drar nytta av yrkeskårernas specialkunskande gör det möjligt att förutse, identifiera och lösa problem i läkemedelsbehandlingen.

Ett fungerande samarbete mellan yrkesgrupperna kräver ett smidigt utbyte av information och kunskap, vilket bör stödjas av de elektroniska systemen. Det primära kriteriet för att samarbetet ska fungera är emellertid att man kommer överens om gemensamma spelregler och också håller fast vid de gällande reglerna. Läkemedelsbehandling innebär alltid partnerskap. ●

Sinikka Rajaniemi
Överdirektör, Fimea

I samband med Läkemedelsdagen 2018 startar kampanjen till allmänheten Lämpligt läkemedel.

Följ på Twitter #sopiva-laake, på Facebook inlägg om Tunne lääkkeesi (Känn dina läkemedel) och kolla webbplatsen www.laakehoidonpaiva.fi